

Lilla Alby skola
Humblegatan 19-21
172 92 Sundbyberg

2011-03-02

Dnr 43-2010:5174

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Lilla Alby skola
i Sundbybergs kommun

2011-03-02

Rektor Ann-Britt Sjöberg

Humblegatan 19-21

172 92 Sundbyberg

Tillsyn i Lilla Alby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lilla Alby skola och Sundbybergs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Lilla Alby skola har sammantaget en väl fungerande lärandemiljö. Rektorn och lärarna klargör målen för eleverna och undervisningen utgår från målen i kursplanernas krav. Av intervjuer med lärare och elever samt av de lektioner Skolinspektionen tagit del av framgår att undervisningen är stimulerande, utgår från elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter. Undervisningen ger i hög grad eleverna möjlighet att träna många av de färdigheter som anges i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Vidare anger eleverna vid intervjuer att de ges möjlighet till elevinflytande i sitt eget lärande i arbetet mot målen, utifrån de individuella utvecklingsplanerna och att de är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Av skolinspektionens besök och av intervjuer framgår även att det på skolan är en hög grad av studiero i undervisningen.

Lilla Alby skola har enbart sammanställt och utvärderat resultaten i de nationella ämnesproven. Skolan saknar en egen sammanställning av kunskapsresultat i samtliga ämnen. Kommunen inhämtar dock digitalt uppgifter och gör en sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 från den databas kommunen använder för dokumentation. Sammanställningen visar att endast ett fåtal elever inte når målen i alla ämnen.

De nationella ämnesproven för årskurs 5 visar att resultaten i svenska ligger över rikets nivå medan resultaten i matematik och engelska har legat under eller på rikets nivå de två senaste åren. Skolan måste vidta åtgärder för att garantera att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolan behöver i högre grad systematiskt följa upp, utvärdera och analysera kunskapsresultaten i samtliga ämnen samt använda detta underlag i arbetet för att nå en högre måluppfyllelse. Vid utvärdering av kunskapsresultaten behöver skolan titta på till exempel variationer över tid, ämnen och skillnader mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lilla Alby skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att tillse att lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot kraven i skollagen (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte fullt ut studiehjälp på modersmålet till de elever som behöver det (5 kap. grundskoleförordningen).
- Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp saknar överklagandehänvisning (5 kap. 5 § grundskoleförordningen, 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektor och Sundbybergs kommun har ansvar för att Lilla Alby skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundbybergs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundbybergs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Malin Söderberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Åsa Strand

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lilla Alby skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundbybergs kommun under januari 2011 – april 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Lilla Alby skola den 4 februari 2011. Ansvariga för tillsynen har utredare Åsa Strand och undervisningsråd Mats Peterson varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Lilla Alby skola, dels den information som samlats in under besöket. I Lilla Alby skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Lilla Alby skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	49
Grundskola	196

Källa: Skolans egna uppgifter, februari 2011

Lilla Alby skola ligger i centrala Sundbyberg och omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-5. Skolan leds av en rektor. Skolan har två arbetslag som båda består av förskoleklass till årskurs 5. Skolan omfattar en åldershomogen klass i förskoleklass och i årskurs 1 per arbetslag, medan årskurserna 2-5 består av åldersintegrerade klasser. Eleverna får sin utbildning i hem- och konsumentkunskap till viss del på skolan och till viss del i annan lokal i Hallonbergen. På skolan finns en så kallad introduktionsgrupp där nyanlända elever går för att bland annat få grundläggande språkkunskaper i svenska. .

Tillsynsprotokoll för Lilla Alby skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i samtliga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Skolan saknar egen sammanställning av kunskapsresultat i samtliga ämnen. Kommunen inhämtar dock digitalt uppgifter och gör en sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 från den databas kommunen använder för dokumentation. Sammanställningen visar att endast ett fåtal elever inte når målen i alla ämnen.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar den nationella statistiken från år 2009 att andelen elever som nått kravnivån i svenska och matematik ligger något över rikets nivå, utom i två av delproven – läsa och förstå litterär text samt längd, area och skala. Samtliga delprov i engelska ligger under rikets nivå. Flickornas resultat i engelska ligger avsevärt under rikets nivå medan pojkarnas resultat ligger på eller över rikets nivå.

Enligt skolans egen statistik gällande resultaten i de nationella ämnesproven från 2010 nådde 83 procent av eleverna kravnivån i matematik, 93 procent i svenska och 86 procent i engelska.

Huvudområde: Pedagogisk ledning

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att tillse att lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3§ 1985 års skollag

Motivering:

Skolan har en klasslärarorganisation vilket innebär att en stor andel lärare undervisar i ämnen där de saknar utbildning. Vidare saknar skolan lärare som har kompetens att bedriva undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Huvudområde: Pedagogisk ledning

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av de skriftliga omdömena framgår det vilka mål eleven uppnått samt vilka moment klassens undervisning har bestått av. De skriftliga omdömena saknar dock en beskrivning av den enskilda elevens kunskapsutveckling i relation till målen.

De individuella utvecklingsplanerna sammanfattar vidare vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt i ämnena svenska, engelska och matematik. Rektorn anger dock att de individuella utvecklingsplanerna oftast inte handlar om eventuella insatser i de övriga ämnena.

Huvudområde: Pedagogisk ledning

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn beskriver att hon håller sig förtrogen med verksamheten genom medarbetarsamtal och verksamhetsbesök samt genom samtal med elever och personal.

Av tillsynen framgår dock att uppföljningen inte handlar om lärarnas undervisning, gällande till exempel arbetet mot kvaliteterna i mål att sträva mot.

Huvudområde: Pedagogisk ledning

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn sammanställer resultaten i de nationella ämnesproven. Rektor har till viss del utvärderat ämnena svenska, engelska och matematik och utifrån de tre ämnena identifierat utvecklingsområden och gjort satsningar i exempelvis matematik. Av intervju med rektor framkommer att skolan har haft mycket fokus på de tre ämnena svenska, matematik och engelska. Skolan behöver dock mer systematiskt följa upp, utvärdera och analysera kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Av inspektionen framgår vidare att skolan inte tittar på till exempel variationer över tid, ämnen och skillnader mellan pojkar och flickor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut motkraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Planen mot kränkande behandling saknar en beskrivning av vilka åtgärder skolan planerar att genomföra under det kommande året. Vidare saknas i planen en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående år har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilka stödbehov eleven har och därför finns det ingen tydlig koppling mellan elevens stödbehov och insatt åtgärd. Vidare saknas beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan erbjuder inte fullt ut studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av intervju med rektor framkommer att skolan inte beviljas studiehandledning på modersmål i tillräcklig utsträckning av kommunen. Rektorn tillför heller inga egna resurser för att försäkra sig om att eleverna får den studiehandledning de behöver.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp saknar överklagandehänvisning.

Författningsstöd:

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

8 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av de beslut gällande placering i särskild undervisningsgrupp Skolinspektionen tagit del av framgår inte hur beslutet kan överklagas.